

Миколаївський політехнічний
фаховий коледж

План семінару

- Вступ.
- Особливості патріотичного виховання в різних країнах світу.
- Національно-патріотичне виховання - невід'ємна складова виховної системи.
- Формування національно-патріотичного виховання на заняттях української мови та літератури.
- Національно-патріотичне виховання на заняттях історії та громадянської освіти.
- Національно-патріотичне виховання під час проведення культурно-масових заходів у Миколаївському політехнічному фаховому коледжі.

Патріотичне виховання у різних країнах світу

Сполучені Штати Америки

Почуття патріотизму та любові до держави там прищеплюють змалечку. Наприклад, для них є нормою почати навчальний день з прослуховування гімну та Клятви вірності прапору – це один з елементів культу національної символіки. У календарі можна знайти багато патріотичних дат – День Прапора, День Незалежності, День ветеранів, дні народження президентів та культових постатей.

Японія

У цій країні система морального та патріотичного виховання нероздільні з освітою. Це врегульовано на законодавчому рівні. Японці трактують патріотизм по-своєму, у них він проявляється у працелюбстві, милосерді та гуманності. Саме тому ще зі школи дітей вчать не цуратися жодної роботи. Присутня у них й повага до держави та владних структур, усе це підкріплено почуттям суспільної єдності. До речі, японці дуже шанують традиції. Зокрема, тут носять кімоно у будь-який час, а на вихідних деякі магазини пропонують знижки клієнтам, які завітали до них у національному вбранні.

Великобританія

ДЛЯ ШКОЛЯРІВ ЦІЄЇ КРАЇНИ ОСНОВНИМ ОСЕРЕДКОМ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ Є СКАУТСЬКІ ЗАГОНИ. ЇХ ДІЯЛЬНІСТЬ ФОРМУЄТЬСЯ ЗА ПІДТРИМКИ ВОЄННО-ПОЛІТИЧНОГО КЕРІВНИЦТВА ДЕРЖАВИ. МІНІСТЕРСТВОМ ОБОРОНИ РЕАЛІЗОВАНО ДЕКІЛЬКА СОЦІАЛЬНИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ. БРИТАНСЬКИЙ ПАТРІОТИЗМ Є ДОСИТЬ СКЛАДНОЮ ТЕМОЮ З ОГЛЯДУ НА ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ ТА ЇЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ.

Німеччина

З огляду на певні історичні події, друга половина ХХ століття позначились у Німеччині приглушенням прямого патріотичного виховання, керованого державою. У державі керуються принципом, що патріотизм не можна прищепити. Але громадські недержавні організації зараз діють якраз у напрямку патріотизму. Проте головна задача – виховати дітей, з яких виростуть відповідальні громадяни, які зможуть покращувати життя в країні.

Франція

У школах Франції проводяться спеціальні уроки громадянської освіти, на яких розповідають про ідеї рівноправності, соціальної справедливості, свободи особистості. У початковій школі діти дізнаються про місце Франції у сучасному світі, а також вивчають слова «Марсельєзи». У середній школі знання про країну поглиблюються. На законодавчому рівні закріплено, щоб на фасадах будівель шкіл були прапори Франції та девіз «Свобода, Рівність, Братерство».

Наприклад, існує захід «День призову», протягом якого школярі направляються у казарми та знайомляться з особливостями служби в армії. По завершенню діти отримують сертифікати, без яких не буде доступу для здачі іспитів для отримання атестату зрілості чи водійських прав.

Девіз «Свобода, Рівність, Братерство».

Литва та Латвія

У 1990 році у Литві відбулась масштабна освітня реформа, яка закріпила постулати патріотичного виховання школярів. Держава забезпечила належне фінансування, все закріплено на законодавчому рівні. Громадянська освіта та патріотичне виховання нероздільно пов'язані між собою, діти вивчають не тільки історію, культуру, право, але й навчаються застосовувати знання на практиці, зокрема в роботі шкільного самоврядування, формуванні суспільних рухів та створенні заходів.

Латвійська система освіти передбачає обов'язкове проходження школярами військової підготовки. Курс налічує чотири блоки, один з яких передбачає виховання юних патріотів. Окрім того, значна увага приділяється фізичному вихованню, особливостям спілкування та, власне, військовій справі.

Україна

Патріотичне виховання в Україні має неабияке значення сьогодні. В школах предмет Захист Вітчизни виховує в школярах патріотизм і військову підготовку. Також кожен тиждень діти слухають і підспівують гімн на лінійках. Ланцюжки єдності також невід'ємна частина патріотичного виховання.

Україна

В Україні патріотизм виховується не тільки в шкільному віці, є багато молодіжних організацій, основою яких є не тільки розумова активність. Вони розвивають фізичну витривалість, згадують фольклор і пам'ятають свою історію. Тут слід згадати Українську академію лідерства, та патріотичну організацію Пласт. Україна цінує незалежність, тому кожен рік 24 серпня люди збираються і святкують цю визначну дату.

*НАЦІОНАЛЬНО-
ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ*

**Кожний учитель повинен
допомогтися, щоб учень
якнайкраще знав близьке,
дороге йому: Батьківщину і все,
що її стосується, так само, як
уміє читати, писати, лічити.**

К. Д. Ушинський.

- Національно - патріотичне виховання дітей та молоді – це комплексна система і цілеспрямована діяльність органів державної влади, громадських організацій, сім'ї, освітніх закладів, інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави.

Актуальність теми національно - патріотичного виховання молоді

- Сьогодні Україна переживає найбільше випробування у своїй боротьбі за незалежність та територіальну цілісність. Тому зараз, як ніколи, важливе та актуальне питання формування громадянина-патріота України, захисника Вітчизни.

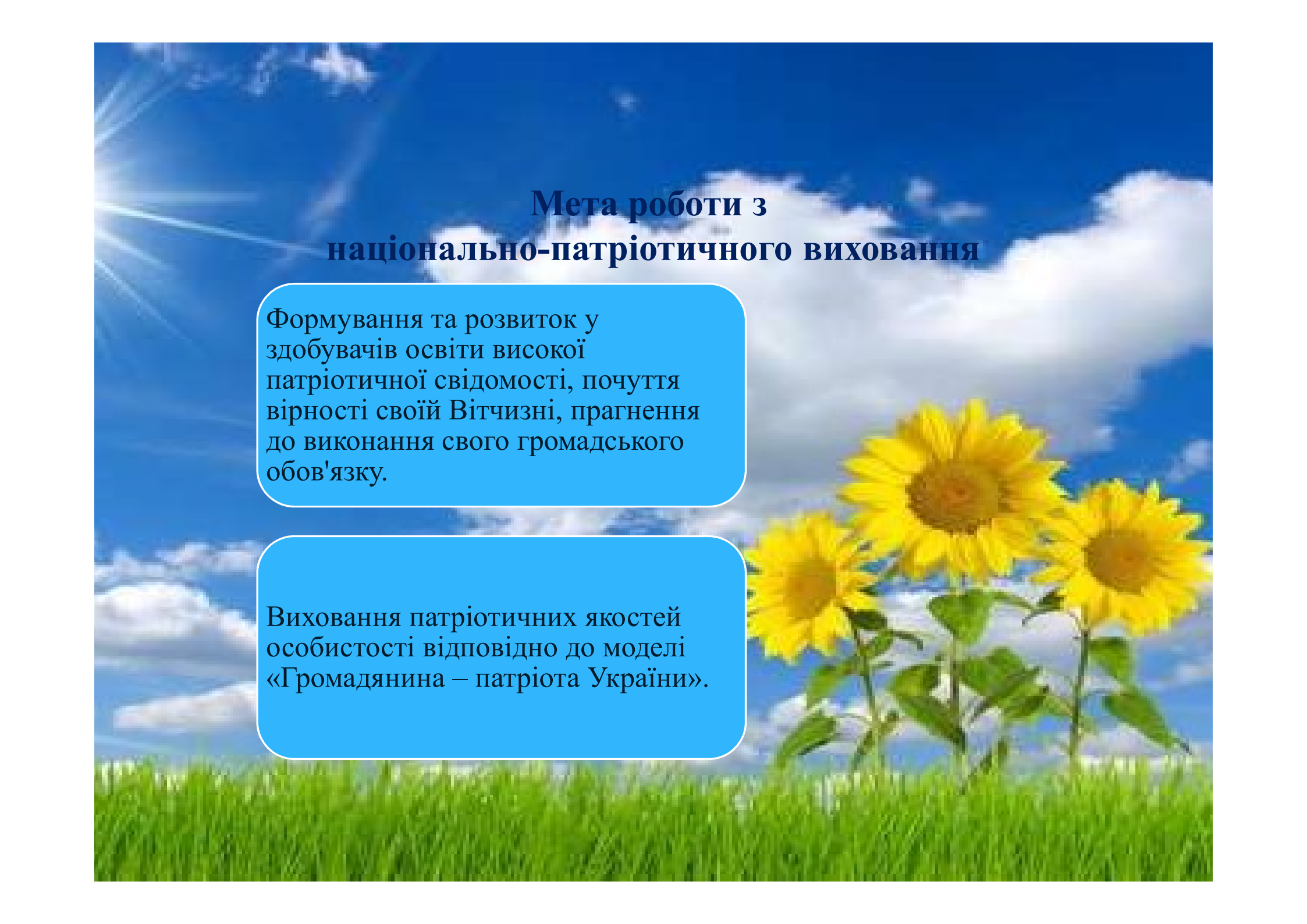
Законодавча база України щодо патріотичного виховання

1. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (2015)
2. Указ Президента України № 948 «Про Концепцію Допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді» (2002)
3. Указ Президента України №334 Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (2015)
4. Наказ «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах» N 641 від 16.06.2015.
5. Постанова «Про Національну програму виховання дітей та учнівської молоді в Україні» N 1-7/6-98 від 01.07.2004.
6. Розпорядження «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року» N 1233-р від 09.10.2021.
7. Указ Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 - 2020 роки» N 580 від 2015 р.
8. Указ Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання» N 286 від 18.05.2019.
9. Наказ МОН України від 06.06.2022 № 527 Про деякі питання національно-патріотичного виховання в заклад визнання таким, що втратив чинність, наказу М науки України від 16.06.2015 № 641

ЗАВДАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

- Формування любові до рідного краю;
- Формування поваги до Конституції України, державної символіки;
- Формування духовно – моральних взаємин;
- Формування любові до культурного спадку свого народу;
- Виховання любові, поваги до своїх національних особливостей;
- Виховання гордості за свій народ, шанування героїв України;
- Толерантне ставлення до представників інших національностей, до ровесників, батьків, інших людей.

The background of the slide is a vibrant photograph of a field of sunflowers. The sunflowers are in full bloom, with bright yellow petals and dark brown centers. They are set against a clear blue sky with scattered white clouds. The foreground shows a lush green field of grass. The overall scene is bright and cheerful, symbolizing growth and positivity.

Мета роботи з національно-патріотичного виховання

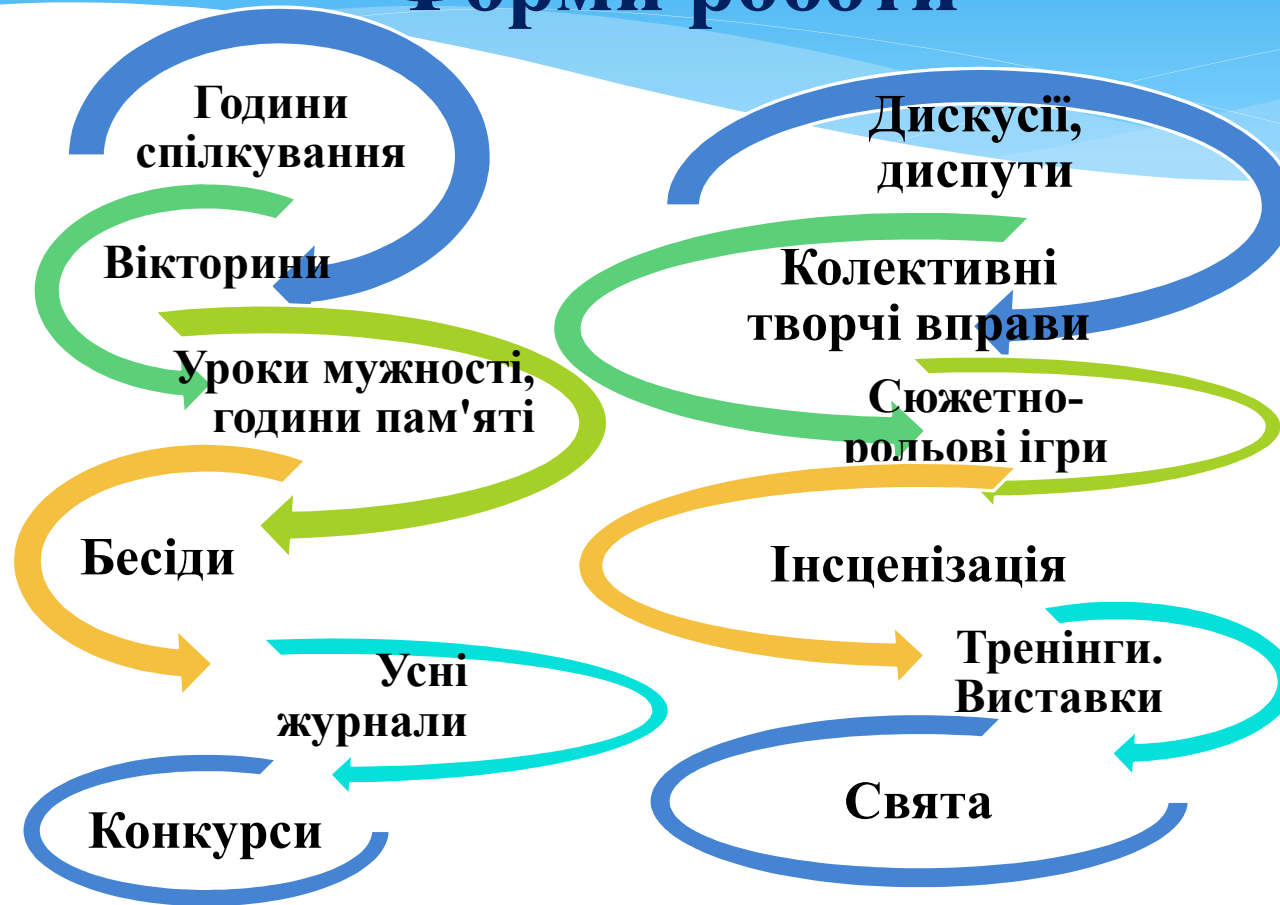
Формування та розвиток у здобувачів освіти високої патріотичної свідомості, почуття вірності своїй Вітчизні, прагнення до виконання свого громадського обов'язку.

Виховання патріотичних якостей особистості відповідно до моделі «Громадянина – патріота України».

Складові національно-патріотичного виховання

Форми роботи

**Модель
“Громадянин –
патріот України”**

1 Любить і поважає рідну мову, має культуру думки.

2 Любить свою Батьківщину та народ.

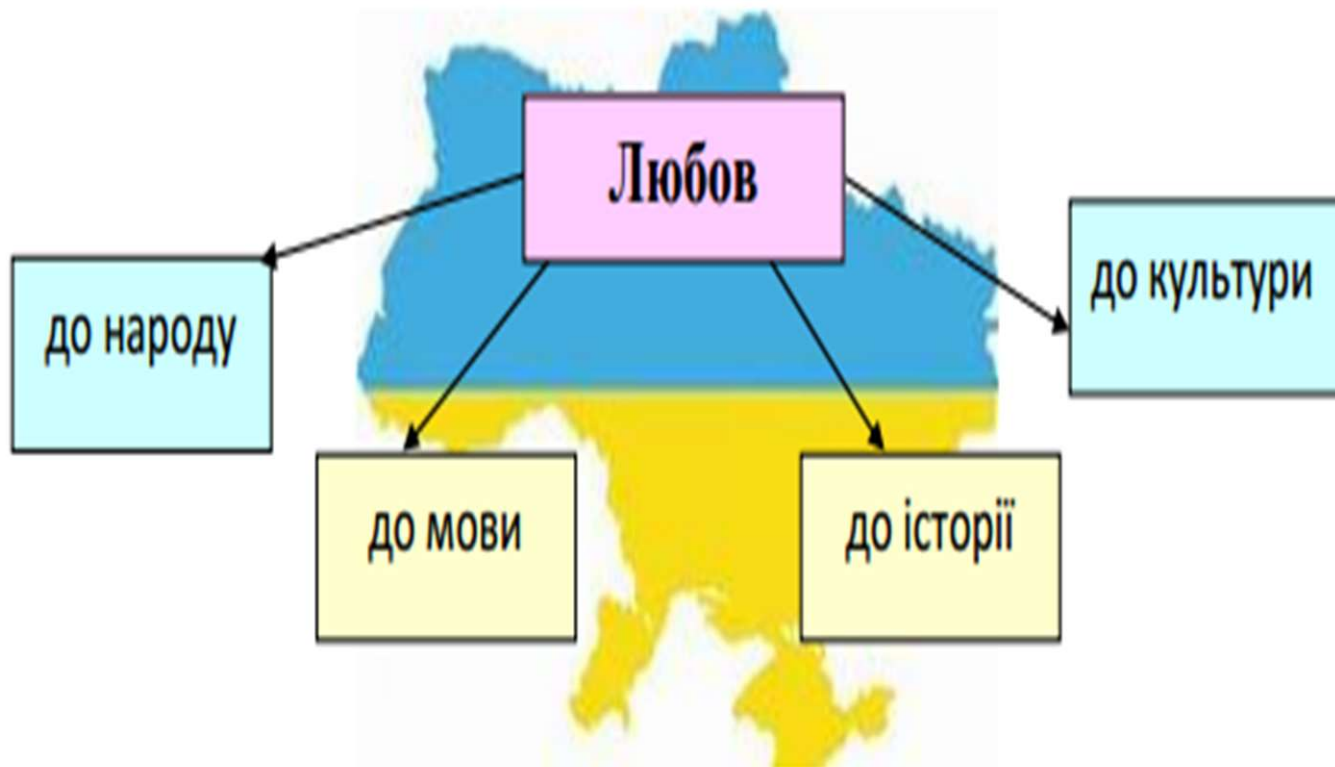
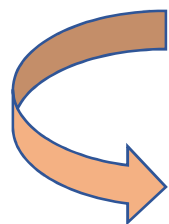
3 Дотримується духовних, правових, загальнолюдських законів.

4 Має бажання до поглиблення та розширення знань про традиції та культуру свого народу.

5 Прагне до діяльності, яка принесе користь Батьківщині.

Складові патріотичного виховання

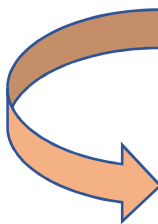

Ми вільні духом і серцем незалежні

Кривавими сльозами плаче неня Україна,
Де тихі зорі, ясні води й мова солов'їна,
Де дух козацький вільний у небо рветься,
Мільйон сердець гарячих щирих б'ється.

Чужинський чобіт топче край співучий,
Зломить він прагне дух могучий.
Та «Зась! - йому сказали українці,-
Тут край свободи, а ви в ньому - чужинці».

Чужа вам думка вільна й незалежна,
Та вабить зір ваш земля наша безмежна.
Спиніться, нелюди, бо лихо з вами буде,
Наруги над Україною народ наш не забуде.

Ми вільні духом і серцем незалежні,
Цьому нас вчать степи наші безмежні.
Ніколи наш народ не стане на коліна,
Бо ми могутня нація, єдина!

Вікторія Костюченко

**Національний патріотизм
передбачає насамперед
історичну пам'ять. Пам'ятаймо,
хто ми, чиїх батьків і будьмо
великими Українцями!**

Тренди молоді, щоб розвивати патріотичне виховання

1 Готові до змін
....

3 Формується особистість
....

2 Ризикують
....

**«Народ, який думає на
один рік – вирощує хліб;**

**Народ, який думає на
десять років – вирощує сади;**

**Народ, який думає на сто років – вирощує
молоде покоління»**

Народна мудрість

СЛАВА

УКРАЇНІ

Формування
національно-
патріотичного
виховання на заняттях
української мови та
літератури

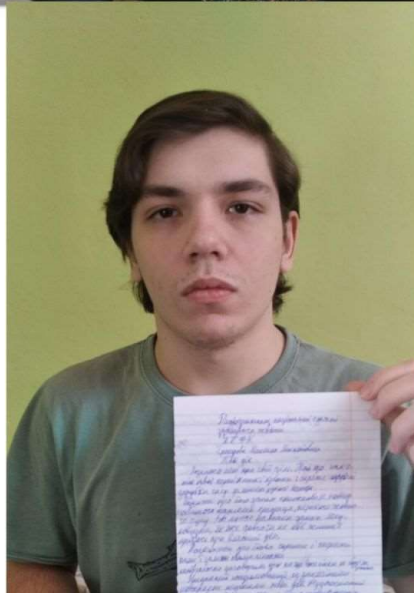
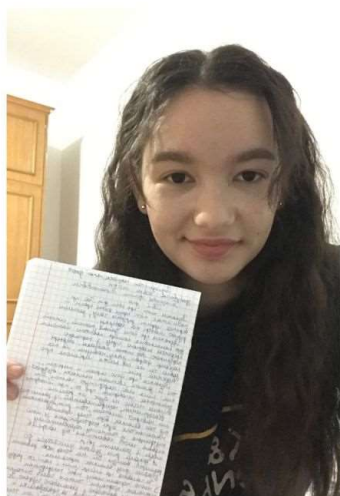
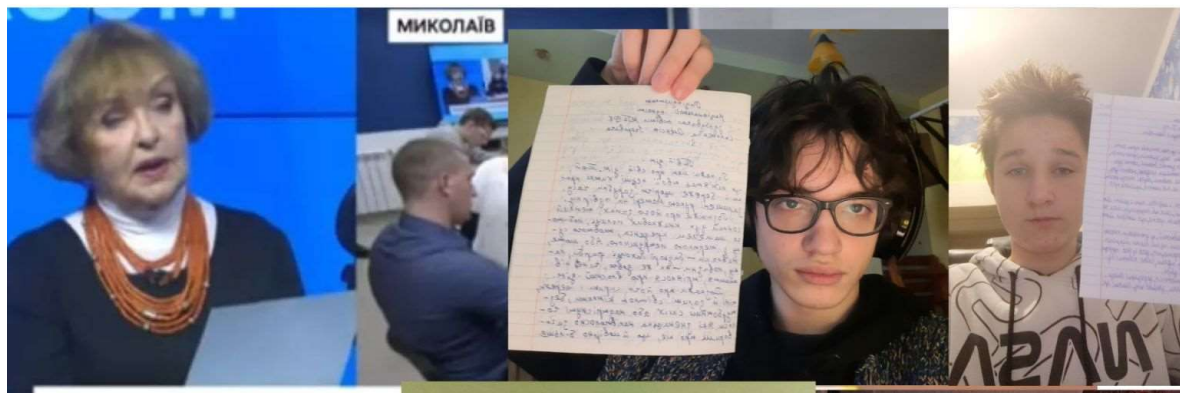
Панас Мирний

Найбільше і найдорожче добро кожного народу – це його мова, ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки, розум, досвід, почування.

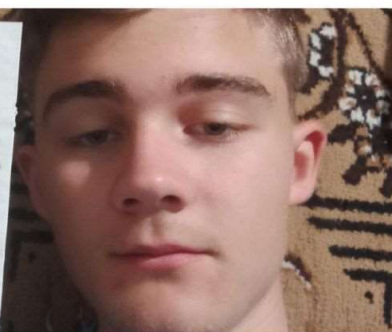
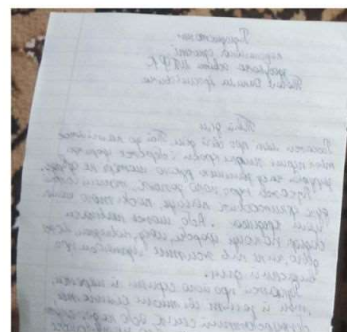
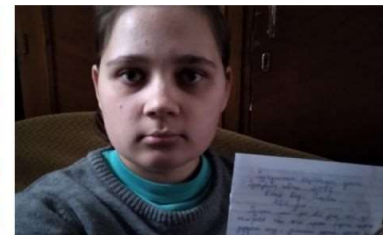
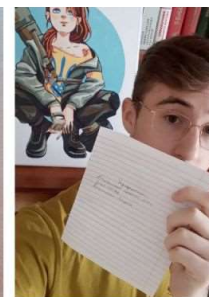
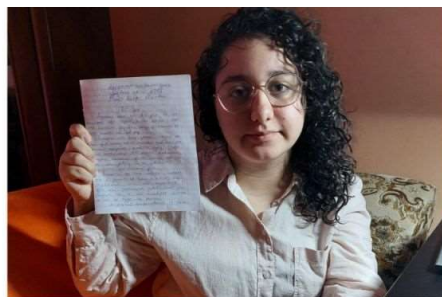
Міжнародний день грамотності

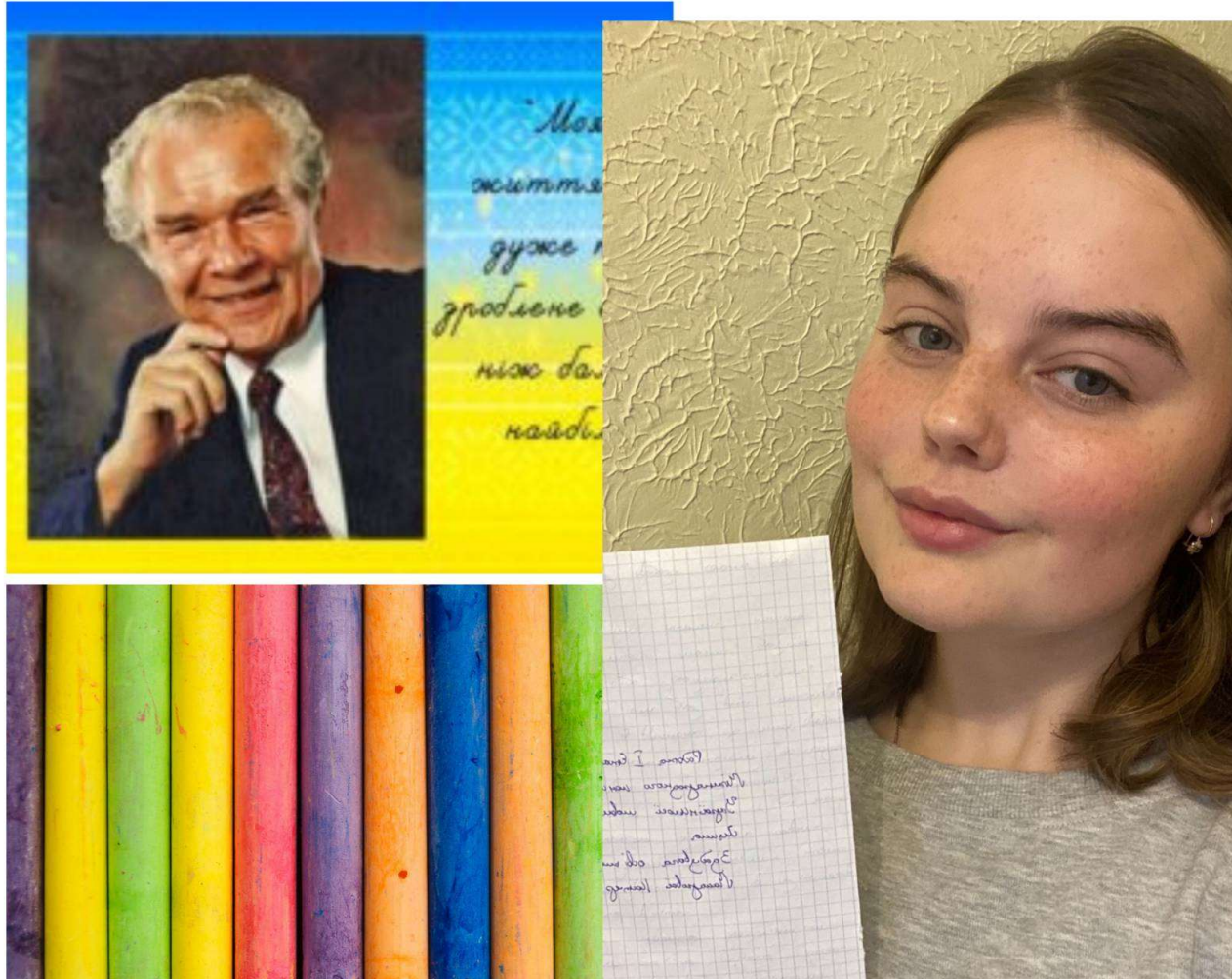
Всеукраїнський радіодиктант національної єдності

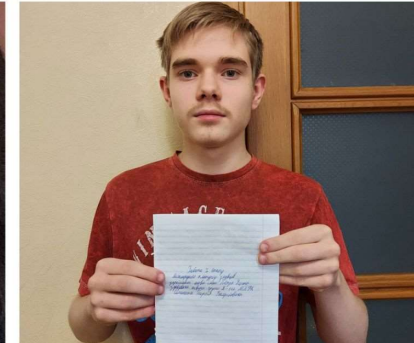
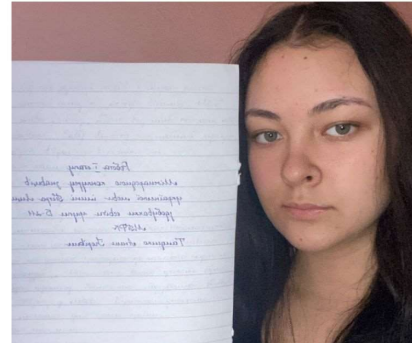
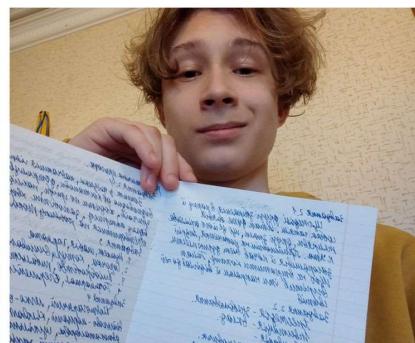
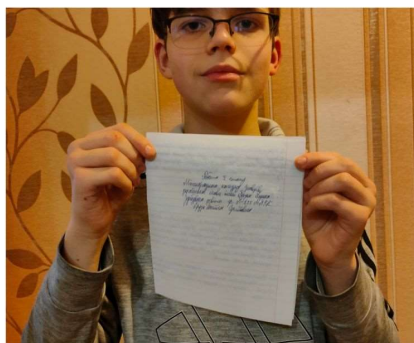
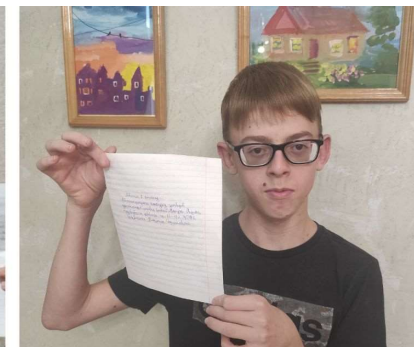
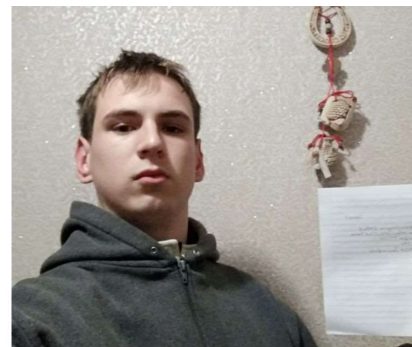
Всеукраїнський радіодиктант національної єдності

Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика

Міжнародний конкурс знань в українській мові імені Петра Яцика

Осіння олімпіада з мови, осіння олімпіада з мови та літератури, конкурс «Мова моєї країни»

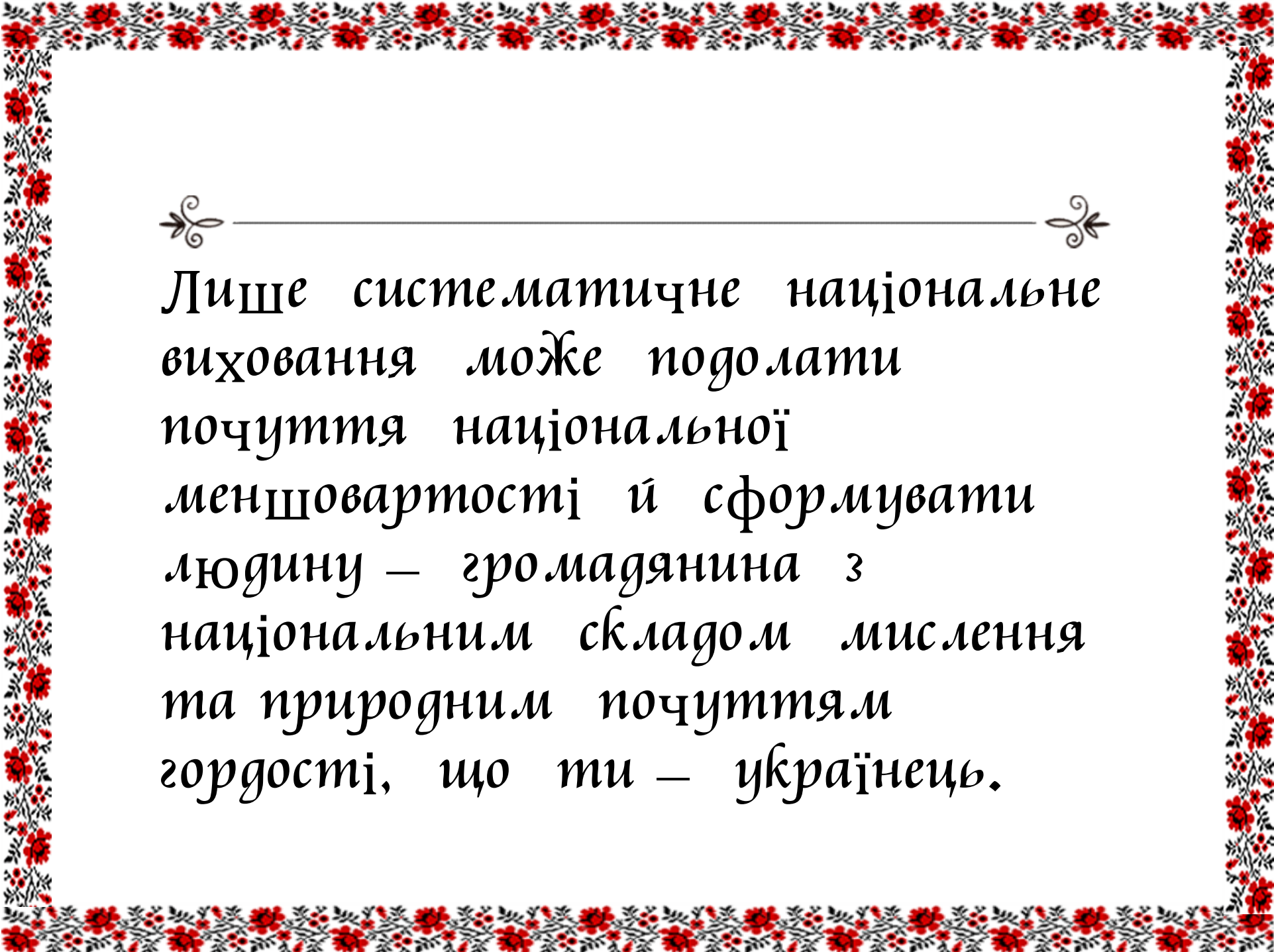

Дні вишиванки

День української хустки

Лише систематичне національне виховання може подолати почуття національної меншовартості й сформувати людину – громадянина з національним складом мислення та природним почуттям гордості, що ти – українець.

**Національне
патріотичне
виховання на
заняттях історії
і громадянської
освіти**

Патріотичне виховання

це планомірна виховна діяльність, спрямована на формування у вихованців почуття патріотизму, тобто доброго ставлення до Батьківщини.

Проблема формування національно-історичної свідомості та виховання патріотизму є особливо актуальною в наш час.

Існує пряма загроза денаціоналізації, втрати державної незалежності, потрапляння у сферу впливу іншої держави.

Виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення патріотичного виховання дітей та молоді

Українська школа

Націлена на:

формування вільної особистості, що визнає загальнолюдські та національні цінності і керується почуттям громадянської відповідальності.

Українська школа

Основне завдання:

формування людини – носія національної свідомості, вихованої на загальнолюдських та національних цінностях.

Українська школа

Спрямована на:

реалізацію загальної мети, базової загальної освіти, яка полягає в розвитку та соціалізації здобувачів освіти.

Актуальні проблеми зараз

брак духовності і
моральності у
суспільстві

наявність
імперсько-
тоталітарних
рудиментів у
суспільній
свідомості

недостатня
нормативно-правова
урегульованість
сфери національно-
патріотичного
виховання

відсутність єдиних
методичного та
термінологічного
підходів до
процесу
національно-
патріотичного
виховання

Над проблемами працювали:

Апраскін О.А.

Макаренко А.С.

Сухомлинський В.О.

Харламов І.Ф.

Способи вирішення проблем

з'ясувати особливості формування національно-історичної свідомості та виховання патріотизму здобувачів освіти

1

визначити дидактичні передумови навчання історії і формування національно-історичної свідомості

2

визначити основні форми і засоби формування національно-історичної свідомості здобувачів освіти

3

з'ясувати роль гурткової роботи для формування національно-історичної свідомості та виховання патріотизму здобувачів освіти

4

Складові національної свідомості

Національна самосвідомість - самоусвідомлення та самооцінювання власного «Я» як представника певної національності, свідомого та активного виразника національних інтересів.

Складові національної свідомості

Національна ідентичність - це персональна ідентичність або відчуття належності до певної держави чи нації.

Складові національної свідомості

Національна ідея - це акумулятор прогресивних національних програм, політичних ідей, гасел, цінностей, рушій національного прогресу, основа національно-визвольних рухів, національної самосуверенізації.

«У вчителя, який уміє виховувати знаннями, ці знання ... виступають як інструмент, за допомогою якого здобувачі освіти свідомо здійснюють нові кроки в пізнанні світу».

В.О.Сухомлинський

«Той, хто не любить своєї країни,
нічого любити не може».

Д. Байрон

«Любіть Україну у сні й наяву, вишневу
свою Україну, красу її вічно живу і нову
і мову її солов'їну».

В. Сосюра

матеріальні
аспекти, створює
визначені

Миколаїв
Херсон

Автономна
Республіка
Крим

Чебурек

Долма

Манті

Чир-Чир

ФОТОКВЕСТ ДО 150-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Усі діти Касцюка і родини його матері були музикантами. Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

Сфотографуйте місце, де народився Леонід Касцюк, і виставте його на виставці в музеї міста Львова.
ЛК-110

ЛК-110

Міфологічна основа сюжету твору

"Лісова пісня"

МАЛІСОВА

До 150-річчя
Творчості
Лесі Українки

У
Л
И
Д
Н
І

«...древній синій дід, довгі волосся і дозга біла
середь вусів, в басовинням звисають аж по пояс
шати на ньому - баран м'ясо, на голові корона із
серебра. Голос глухий, але дужий.»

ВОДЯНИК

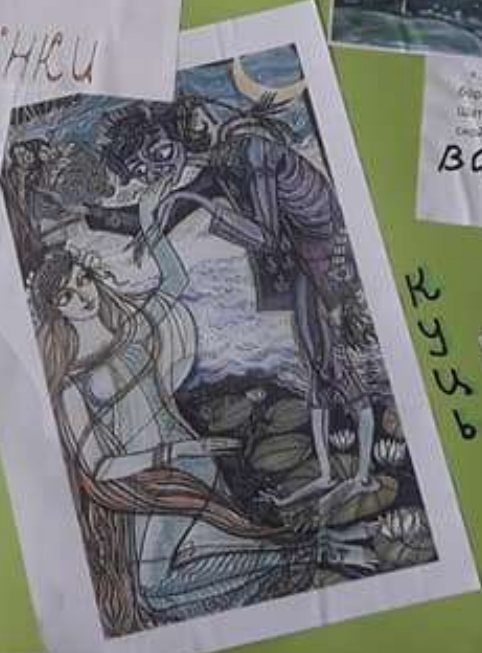

О
Л
У
В
І
К
А
В
О
В
А
Р
Я
Н
А

Потерчата

«Два величезні, білосніжні дитя, у білосніжній
пелюшечці»
"Потерчата в руках мають величезні, як білосніжні, та
якщо піддивитись, то вони погладять" - так вони
зв'язували легенди у Бабці. Так спокон відають легенди
про те, якби вони, як діти потерчати вони
розповідали у лісах на лісах

2550

№	Ім'я	Титул	Дата народження	Дата смерті	Місце народження	Місце смерті
1	Леся Українка	Поетеса	1871	1913	Львів	Львів
2	Тарас Шевченко	Поет	1814	1861	Кіровоград	Київ
3	Михайло Коцюбинський	Писар	1877	1920	Львів	Львів
4	Леся Відацька	Писарка	1878	1920	Львів	Львів
5	Юлія Тимошенко	Політик	1952	2014	Львів	Львів

...але вони - одні більші, зелені, дужі
...ж кардина, перлові, у під нього спідки

...ми в народній міфології дуже давні. Але у її
...ми не відповіли традиційним уявленням про
...утоплени дівчину, тобто Русалку у гварі не дитя
...ажених лобованих природних сил. Підступність,
...закоснені, властиві Русалці Відені.

